

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală

11.02.2023

Clasa a X-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore
- Eseurile sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto
- Punctajul total este de 100 de puncte

Se dau textele:

A.

„În sfârșit, automobilul de curse părăsi centrul Bazargicului, coborî pe ulițe chinuite, o porni pe pământul galben, neted, printre lanurile de grâu tremurând și schimbând culorile ca marea cea așa de apropiată, și, printre maci, urme de sânge ce duc la cine știe ce crimă petrecută în vreun ungher dosnic al acestei pustietăți. [...]

Balcicul începea lângă noi miraculos, fermecat, invizibil, dar sugerându-ne aroma. Automobilul meu, cu puținii pasageri rămași s-a îndepărtat de moară, alunecând spre Caverna minusculă. Chiar la poarta casei, transfigurată de așteptare, mă întâmpină Ioana. E supranatural când vezi pe cineva complet în voia unui sentiment puternic. Îi privești fața, și, fără nicio ezitare, oricât de neîncrezător ți-ar fi temperamentul, ai certitudinea că nu ți se ascunde nimic, că pentru clipa aceea, măcar, nu exista nicio minciună dedesubt.

Ioana apăruse, fără gesturi, căci se apropiau și alții de noi, cu ochii, cu gura, cu mâinile, cu toată carnea către mine. Mă întreb dacă eu aș fi în stare de o asemenea dăruire totală, fermecătoare, ce face fericit și pe cel de unde pornește și pe cel către care pornește. Întotdeauna, sub orice inițiativă, surprind și instinctul de a mă analiza. Nu știu cum mă prezentam în fața Ioanei, dar ea era prea turburată de fericirea ei ca să mă mai examineze. Totuși, luasem trenul cel dintâi ca s-o revăd, așteptasem cu nerăbdare fiecare minut să treacă și să ajung mai repede. Aveam în valiză daruri bine alese ca să-i facă bucurii; am întors în minte, îndelung, toate aceste bucurii.

Acum eram în voia mai multor emoții: încântat de primirea ce mi se făcea, de peisagiul gol din față, de marea de alături. Eram intimidat de atâția oameni primindu-mă cu exclamații, cu toate că pe unii nici nu-i cunoșteam, Ioana, abia sosită la Caverna, a și luat aerul provincial: arsă de soare, pe frunte cu câțiva pistrii, îmbrăcată fără grijă, cu picioarele goale în pantofi. Rochia și-a lucrat-o singură, fără gust, cu toate că a vrut să o facă pretențioasă.[...] Câteva zorzoane inutile, și la spate chiar un început de trenă. Totul nepotrivit pentru atmosfera rustică de acolo, și, de altfel, praful a bătut stofa și a făcut garniturile și mai caraghioase. Dar această haină dădea un farmec nou Ioanei, o arăta sinceră, îi bănuiam toate gândurile ei pentru mine, căci voise să fie elegantă ca să-mi placă, gânduri naive și delicioase de copilă zăpăcită, oricâte dezastre ar fi trecut peste dânsa, rămasă proaspătă orice ar fi învățat-o viața. O priveam acum cu dragoste, cu duioșie, milă, dar și cu reflecția: *Ce rochie urâtă! E lipsită de logică după obicei, căci de atâtea ori a fost îmbrăcată cu gust. Aveam remușcări de gândul meu ascuns lângă fata care mă primea cu tot sufletul...*”

(Anton Holban, *Ioana*)

B.

„Am iubit-o...

Era micuță, și albă, și gingașă și blândă... Buzele ei zâmbeau mereu, dar zâmbetul îi părea adumbrit de o melancolie stranie, care-i lăcrima veșnic în ochii albaștri, gânditori. Șapte ani n-am observat tristețea sufletului ei. N-am vrut sau n-am putut? Nu știu... Când am descoperit-o însă, era prea târziu...Până atunci parcă umblasem cu ochii închiși, orbiți sau îmbătați de fericire...Fericire! Fericire! Cumplită e uneori îmbrățișarea fericirii!

Era tăcută și plăpândă ca o floare sfioasă, pripășită într-un pământ străin. Asculta cu ochii mari, mirați, și parcă nici nu înțelegea potopul vorbelor mele de iubire veșnic nerăbdătoare, veșnic lacomă, veșnic aceeași. Îmi era însă mai dragă așa. Uluirea și nepriceperea îi dădeau o înfățișare de naivitate feciorelnică și o nevinovăție care-mi tulburau neîncetat sufletul și simțurile. Trecuseră ani de când era nevasta mea și mereu părea o fetiță nedumerită, mereu avea farmecul noutății. Mă simțeam bărbatul cel mai iubit din lume și cel mai fericit, fiindcă toată ființa mea n-o mai râvnea decât pe Anișoara...

De ce n-a rostit gura ei măcar o șoptă de dragoste niciodată? În șapte ani de zile nicio singură dată!... Ca și când i-ar fi fost frică sau rușine...Primea, sau poate suferea sărutările mele, se cutremura uneori sub năvala lor furtunoasă, dar niciodată nicio tresărire de patimă nu i-a înfiorat bățile inimii... Niciodată! Și până azi eu totuși n-am băgat de seamă!... Atât mă îngâmfase fericirea!

Am întâlnit-o întâia oară într-o zi de primăvară, într-o căsuță albă, veselă, modestă...Îmi amintesc lămurit toate amănuntele. Era îmbrăcată cu o rochiță ca cerul, presărată cu floricele mărunte, vinete-închise. Avea un trandafir alb în piept și altul în părul de aur, răzvrătit în cărlionți zburdalnici. Ședea pe o canapea veche, cam hodorogită, și razele soarelui, dând buzna pe fereastra mică, prin perdele scrobite de dantelă ieftină, o căutau parcă înapoi pe ea, i se încurcau prin păr, îi îmbujorau obrajii bucălați, îi sărutau buzele întredeschise într-un surâs zglobiu, trandafiriu, în care nu se zărea nici urmă de melancolie...

N-am schimbat cu ea nicio vorbă, dar inima toată mi s-a umplut de chipul ei. O priveam doar pe furiș, înfricoșat parcă de frumusețea ei, de zâmbetul ei, și pizmuiam grozav razele care o mângâiau în dragă voie și a căror mângâiere ea o sorbea ca o alintare de dragoste.”

(Liviu Rebreanu, *Cântecul lebedei*)

Subiectul I

30 de puncte

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în fragmentul din *Ioana*, de Anton Holban. **6 puncte**
2. Comentează valoarea stilistică a verbelor la imperfect, valorificând ambele fragmente citate. **6 puncte**
3. Evidențiază, prin raportare la ambele texte, perspectiva narativă. **6 puncte**
4. Prezintă o temă comună celor două texte suport. **6 puncte**
5. Comentează secvența dată, din textul *Cântecul lebedei*, de Liviu Rebreanu, subliniind rolul stilistic al procedeelor retorice: **6 puncte**

De ce n-a rostit gura ei măcar o șoptă de dragoste niciodată? În șapte ani de zile nici o singură dată!... Ca și când i-ar fi fost frică sau rușine...Primea, sau poate suferea sărutările mele, se cutremura uneori sub năvala lor furtunoasă, dar niciodată nicio tresărire de patimă nu i-a înfiorat bățile inimii... Niciodată! Și până azi eu totuși n-am băgat de seamă!... Atât mă îngâmfase fericirea!

Notă!

Niciun răspuns nu va depăși **100 de cuvinte**. Pentru conținut, vei primi **25 de puncte**, iar pentru redactare, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare, logica înlănțuirii ideilor, ortografia, punctuația, respectarea precizării privind numărul de cuvinte).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Redactează, în 150-300 de cuvinte, o pagină de jurnal, din perspectiva Ioanei, în care să surprinzi gândurile, trăirile, emoțiile generate de întâlnirea acesteia cu naratorul-personaj, din primul text dat.

Notă!

Pentru conținutul jurnalului, vei primi **30 de puncte**, iar pentru redactare, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

35 de puncte

Scrie un eseu argumentativ, de 600 - 900 de cuvinte, despre **nevoia de iubire a omului modern**, valorificând cele două texte-suport, dar și experiența personală și culturală.

Notă!

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru conținutul eseului, vei primi **30 de puncte**, iar pentru redactare, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul are cel puțin 600 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate, nerelevante pentru tema dată, atrage după sine neacordarea punctajului maxim.